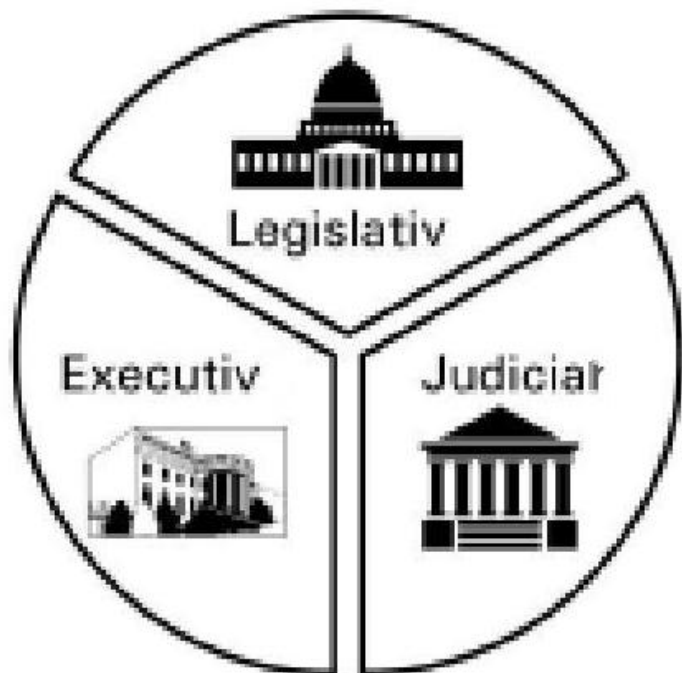




UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)



# PRINCIPIUL SEPARATIEI ȘI ECHILIBRULUI PUTERILOR IN STAT

O L e x

91/126354

Conf. univ. dr. OLTEANU Camelia Nicoleta  
Expert calitate educație juridică  
infolex.snsh.ro



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)



Democrația reprezintă suma unor elemente fundamentale ce-i asigură existența, autenticitatea, capacitatea de rezistență și durabilitatea.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)



Democrația implică maturitatea  
deplină a guvernării, a  
instituțiilor, a statului și  
societății civile.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)



O democratizare reușită presupune ca statul providență, să dețină capacitatea de a răspunde provocărilor tehnice și politice și să își asume responsabilități și angajamente față de proprii cetățeni care au dreptul și datoria de a judeca activitatea guvernamentală pentru a-i condamna erorile.

POCA/491/126354



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

„Cetățenii statului democratic își construiesc judecățile de valoare despre sistemul lor politic nu numai pe baza a ceea ce aceste sisteme oferă din punct de vedere economic, ci și bazându-se pe gradul în care acestea distribuie scopuri politice valorizante cum ar fi : libertatea, ordinea, domnia legii, responsabilitatea, reprezentativitatea și, mai presus de toate, eficacitatea”. [L. Diamond, Cum se consolidează democrația, Ed. Polirom, București, 2004, pag. 25]



iNFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

„În doctrina modernă, statul este definit ca un concept politico-juridic ce definește o formă a regimului democratic de guvernământ din perspectiva raporturilor dintre putere și lege prin asigurarea supremației legii și respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în exercitarea puterii.” [I. Craiovan, p.168 ]



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

„Statul de drept asigură:

- *supremația Constituției,*
- *existența regimului de separație a puterilor publice*
- *garanții, inclusiv de natură jurisdicțională, care să asigure respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor, în primul rând prin limitarea autorității statului. fapt ce reprezintă încadrarea activității autorităților publice în limitele legii.”* Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015



iNFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

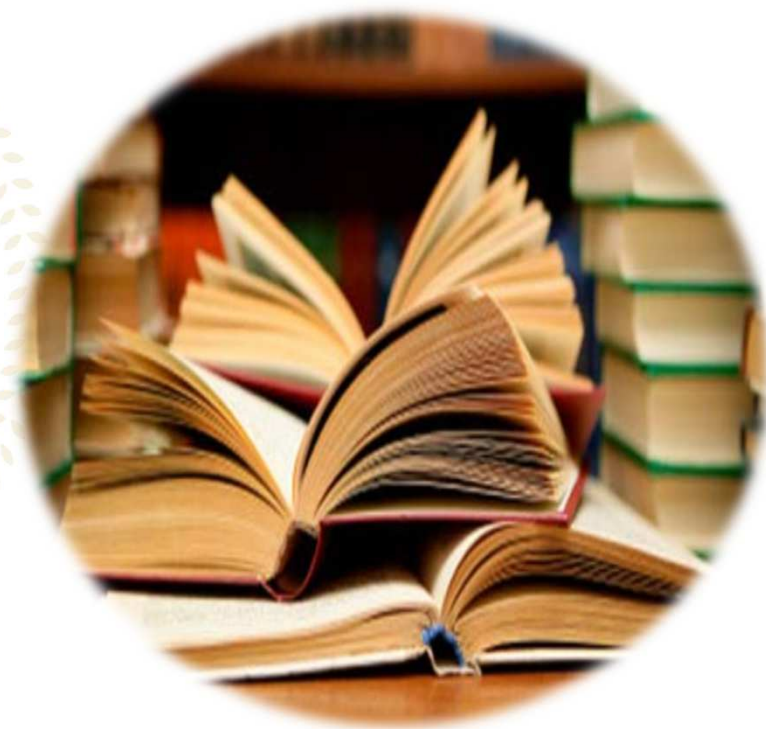
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Pentru ca societatea să se poată baza pe o organizare și o conducere democratică, trebuie să fie respectate un set de principii de bază.

- existența unui cadru legislativ uniform, a unui legi constituții, scrise sau nescrise, adoptată de o adunare reprezentativă ce conține reglementări privind organizarea statului precum și limitele puterii acestuia. Constituția trebuie să garanteze supremația regulii constituționale asupra celorlalte norme juridice și să reflecte realitățile politice, naționale, sociale și economice ale națiunii dintr-o etapă determinantă a dezvoltării sale.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro







UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



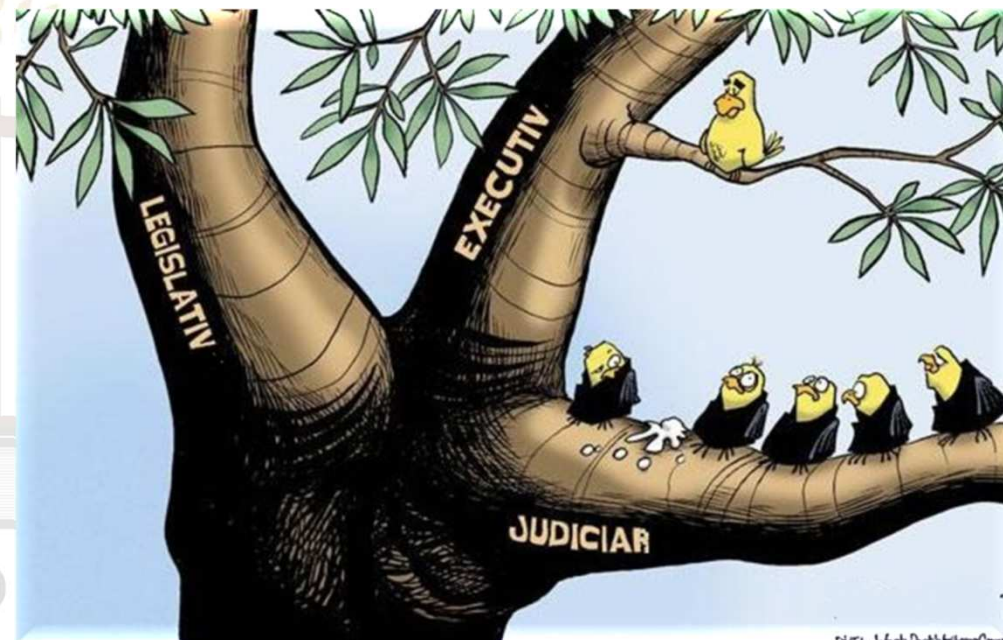
Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

*Consacrarea în constituții și respectarea principiului separației puterilor în stat, asigurându-se astfel partajarea prerogativelor autorităților, precum și controlul reciproc dintre acestea.*



i N F O  
POCA/491/126354



iNFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



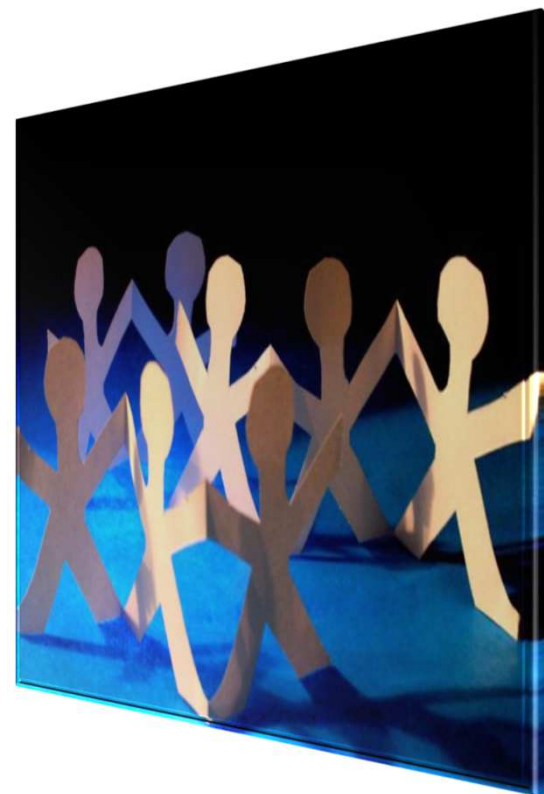


UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Exercitarea puterii suverane a poporului, prin asigurarea participării acestuia la conducerea societății, pe baza votului universal, în cadrul unor alegeri libere și existența unui mecanism politic menit să asigure condiții pentru exercitarea liberă de către toți cetățenii a dreptului de a alege și de a fi aleși în organele de conducere centrale și locale ale statului.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

# Consacrarea și garantarea constituțională a drepturilor și libertăților fundamentale în concordanță cu reglementările internaționale.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



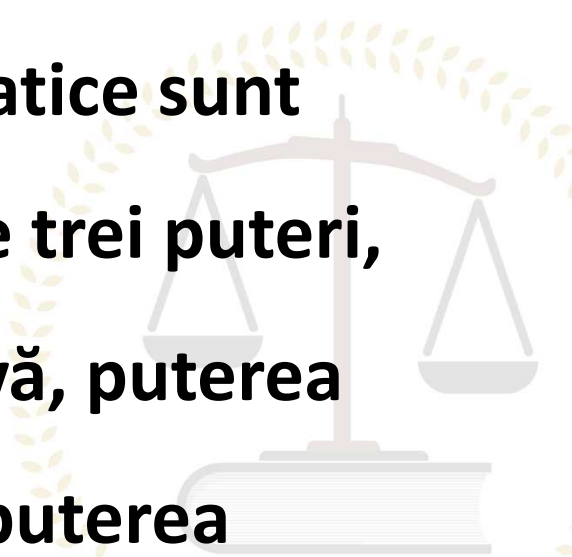
Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

**Statele democratice sunt  
statele în care cele trei puteri,  
puterea legislativă, puterea  
executivă și puterea  
judecătorească sunt separate.**



i N F O L e x

126354



iNFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



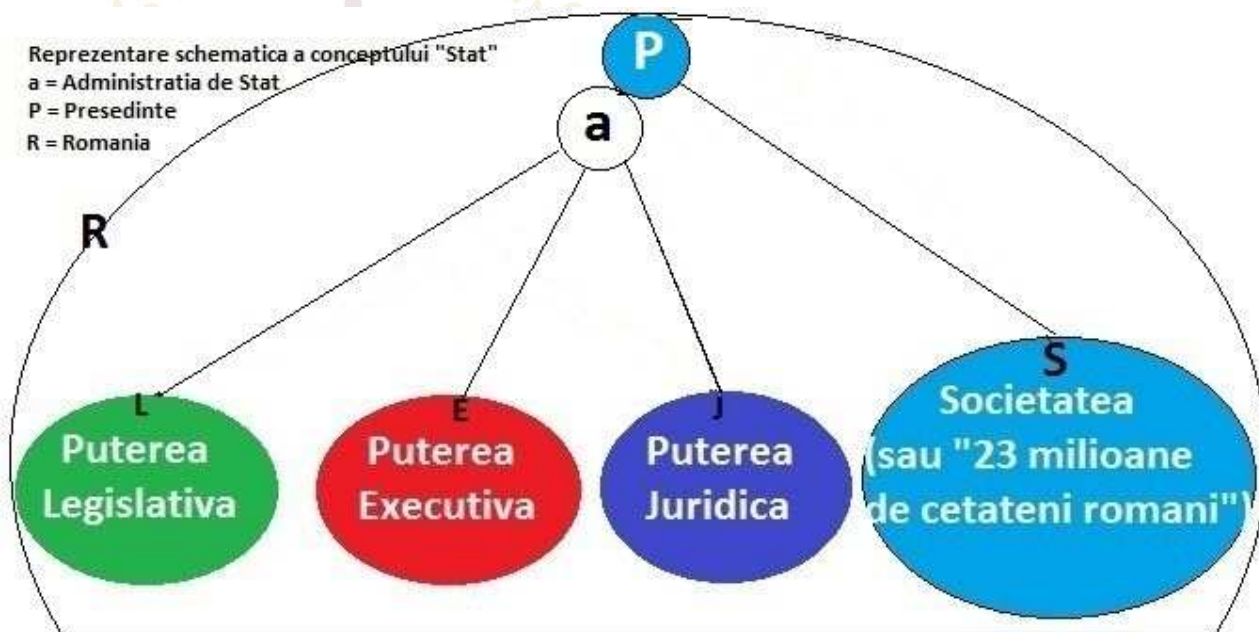
Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

# Separarea presupune ca cele trei puteri să fie exercitate de autorități distincte cu organizare proprie.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

➤ **puterea legislativă**- rolul acestei puteri este de a elabora legea

În România puterea legislativă este reprezentată de Parlament bicameral, compus din Senat și Camera Deputaților.

### Articolul 61 Rolul și structura

(1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



- **Puterea executivă**- rolul acestei puteri este de a pune în executare legea ( în România puterea executivă este duală: șef de stat și guvern.

Președintele are rolul de a reprezenta țara în chestiunile ce țin de politica externă și este comandantul suprem al forțelor armate

### **Articolul 102 Rolul și structura**

(1) Guvernul, potrivit programului sau de guvernare acceptat de Parlament, asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor sale, Guvernul cooperează cu organisme sociale interesate.(3) Guvernul este alcătuit din prim-ministru, miniștri și alți membri stabiliți prin lege organică.





UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

➤ **Puterea judecătorească**- rolul acestei puteri este de a” apăra” legea

## **Articolul 124 Înfăptuirea justiției**

(1) Justiția se înfăptuiește în numele legii.

(2) Justiția este unica, imparțiala și egală pentru toți.

Puterea judiciară este deținută în de Înalta Curte de Casație și Justiție, căreia îi sunt subordonate toate celelalte instanțe judecătorești aflate pe teritoriul țării:

➤ curțile de apel,

➤ tribunalele

➤ judecătoriile



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

**ATENȚIE!!**

**Curtea Constituțională nu face parte  
din puterea judecătorească!**

**Curtea Constituțională este un  
organism politico-jurisdicțional ai  
cărui membri sunt numiți de  
Președinte, Camera Deputaților și  
Senat**



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolox.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

## Art. 126 – Instanțele judecătorești

(1) Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

În forma sa actuală principiul se aplică având în vedere colaborarea/ interferența celor trei puteri.

Astfel, nicio autoritate nu-și poate asuma prerogativa altei autorități și nici subordonarea una față de cealaltă, numai în cazurile prevăzute de lege.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)



## GENEZA TEOREI SEPARAȚIEI PUTERILOR ÎN STAT

Apărută în secolul Luminilor, teoria separației puterilor în stat a fost concepută împotriva monarhiei absolute, considerată de drept divin, în care regele concentra în mâinile sale puterea supremă.



iNFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

## Teoreticieni ai principiului

John Locke, filosof și om politic englez din sec. al XVII-lea, este cel care a enunțat pentru prima oară principiul separației puterilor în stat, în lupta împotriva absolutismului și a tiraniei, apărând dreptul și libertatea individului.

În lucrarea *Essay on Civil government* (1690), Locke susținea existența a trei puteri: legislativă, executivă și federativă. Locke distinge trei funcții separate în activitatea de ansamblu a statului: funcția legislativă, executivă și federativă



iNFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

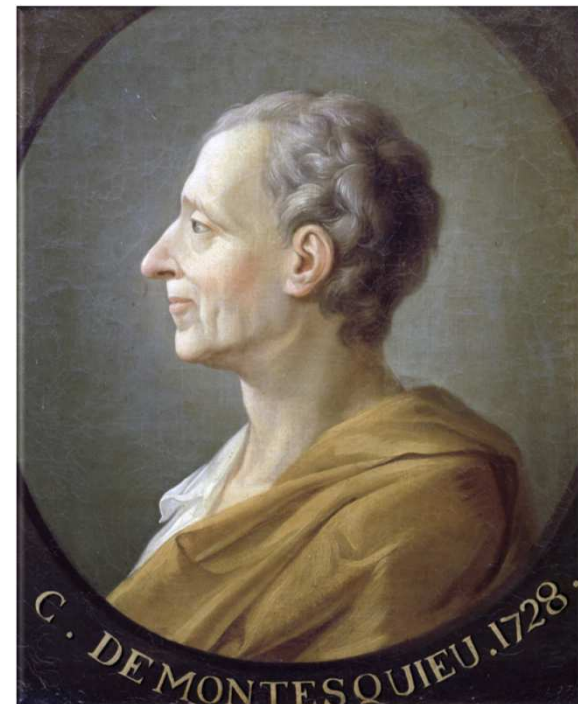
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

## Constructia teoretica a lui Montesquieu

Una din teoriile marcante este cea a separării puterilor în stat, conform căreia puterile guvernului trebuie separate și echilibrate pentru a garanta libertatea individului.

*“Există în fiecare stat trei feluri de puteri: puterea legislativă, puterea executivă, privitoare la chestiunile care țin de dreptul ginților și puterea judecătorească privitoare la cele care țin de dreptul civil”.*

Principiul lui Montesquieu, deși a cunoscut aplicarea practică de peste două secole, nu și-a pierdut actualitatea, devenind o „dogmă” a fiecărei democrații constituționale.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Toate regimurile politice cunosc astăzi o abordare proprie a teoriei separației puterilor, o diviziune a acestora, precum și mecanismul de interferență și colaborare dintre acestea, succesul constă în modul cum arhitectura constituțională consfințește acest lucru.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Există opinii potrivit cărora, separața puterilor este în realitate o justificare ideologică a unui scop politic foarte concret:

- slăbirea puterii guvernanților în ansamblu, limitându-i unii pe alții, trebuie însă adăugat că de fapt, separația puterilor, nu înseamnă numai diviziune, ci și independența autorităților guvernamentale.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolox.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

## Separarea puterilor în istoria constitutionalismului românesc

### Constituția de la 1866

Legea fundamentală de la 1866 a consacrat aspirațiile democratice ale națiunii române, prin structurarea unor principii deosebit de importante pentru funcționarea statului, cum ar fi:

- principiul suveranității naționale
- principiul guvernământului reprezentativ,
- principiul separației puterilor în stat,
- principiul inviolabilității monarhului.



iNFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro







UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Organizarea puterii în stat se realizează potrivit separației puterilor, cele trei puteri publice: legislativă, executivă și judecătorească, emană de la națiune, care nu le poate exercita decât prin delegațiune, potrivit Titlului III, art. 31.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Puterea legislativă se exercită colectiv de către rege și Reprezentanța Națională, cu excepția prevăzută în art. 33, orice lege relativă la veniturile și cheltuielile statului, sau la contingentul armatei trebuie să fie votată mai întâi de Adunarea Deputaților.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Monarhul are o poziție privilegiată, în măsura în care acesta era prezent legal atât în cadrul puterii legiuitoare cât și în cadrul celei executive.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

În ceea ce privește puterea judecătorească, art. 104 al Constituției precizează că nicio jurisdicție nu poate fi înființată *decât numai în situația unei legi...de asemenea nici comisii și tribunale extraordinare.*



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

## CONSTITUȚIA DE LA 1923

Titlul III al Constituției de la 1923 reglementează puterile publice pe baza principiului separației puterilor în stat, realizând o colaborare suplă a acelor trei puteri: legiuitoare, executivă și judiciară.

În ceea ce privește rolul monarhului, legea fundamentală de la 1923 păstrează poziția sa privilegiată atât în cadrul organului de legiferare, grație inițiativei legislative și dreptului de sancțiune.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ

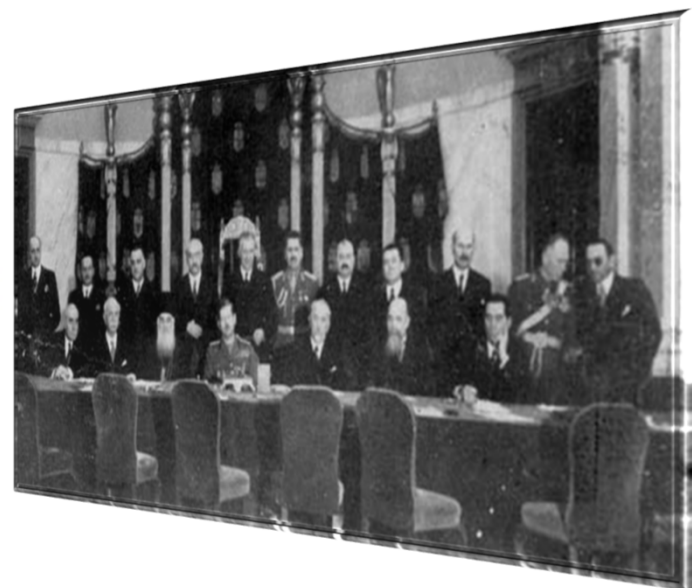


Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

## Constituția de la 1938

Potrivit legii fundamentale de la 1938, echilibrul puterilor statului este reconfigurat prin prin tendința de concentrare a puterilor în mâinile monarhului

Grație celor trei legi fundamentale din 1948, 1852 și 1965, are loc o nouă ordine juridică ce inaugurează o nouă etapă a constituționalismului românesc și implicit un nou echilibru între organele statului, pe de o parte, și partid pe de altă parte.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

## ***Principiul separației puterilor în stat în***

## ***Constituția României***

Principiul separației puterilor în stat nu și-a găsit o formulare expresă în dispozițiile legii fundamentale din 1991, dar se regăsește consacrat în ultima revizuire a Constituției din 2003.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

## Titlul I Art.1. (4)

Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale.

Consacrarea expresă a acestui principiu are însă avantajul pe care întotdeauna o normă expresă îl prezintă față de aceea rezultată din interpretare, anume certitudinea, în mod strict, previzibilitatea, în mod indubitabil.



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolox.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

## Principiu separației și echilibrului puterilor în stat

### EXEMPLU: MOȚIUNEA

- simplă ( o formă de exercitare a controlului parlamentar asupra Guvernului sau instrument de control parlamentar)
- moțiunea de cenzură ( pentru retragerea încrederii acordate Guvernului, cu prilejul votului de investitură)



Temei juridic: **CONSTITUȚIA României**



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Art. 112 alin. (2):

"Camera Deputaților sau Senatul poate adopta o moțiune simplă prin care să-și exprime poziția cu privire la o problemă de politică internă sau externă ori, după caz, cu privire la o problemă ce a făcut obiectul unei interpelări".

Art. 113:

"(1) Camera Deputaților și Senatul, în ședință comună, pot retrage încrederea acordată Guvernului prin adoptarea unei moțiuni de cenzură, cu votul majorității deputaților și senatorilor.

(2) Moțiunea de cenzură poate fi inițiată de cel puțin o pătrime din numărul total al deputaților și senatorilor și se comunică Guvernului la data depunerii.

(3) Moțiunea de cenzură se dezbate după 3 zile de la data când a fost prezentată în ședința comună a celor două Camere.

(4) Dacă moțiunea de cenzură a fost respinsă, deputații și senatorii care au semnat-o nu mai pot iniția, în aceeași sesiune, o nouă moțiune de cenzură, cu excepția cazului în care Guvernul își angajează răspunderea potrivit articolului 114".



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Modul în care fiecare putere își exercită atribuțiile constituționale precum și modul în care interferează acestora în arhitectura constituțională, este atributul Curții Constituționale, instituție independentă a cărei principală atribuție este aceea de a veghea la respectarea principiului supremației Constituției



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă  
Competența face diferența!



Instrumente Structurale  
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

## Art.146 Constituția României

e) soluționează conflictele juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice, la cererea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a primului-ministru sau a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii;



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Curtea Constituțională este un important garant al respectării principiului *separației* și echilibrului *puterilor* deoarece :

- soluționează așa cum prevede art 146 (lit e ) conflictele juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice
- efectuează control de constituționalitate prealabil al legilor
- intervine în asigurarea echilibrului dintre majoritatea și minoritatea parlamentară, asigurându-se în mod efectiv dreptul opoziției de a se exprima.



iNFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro



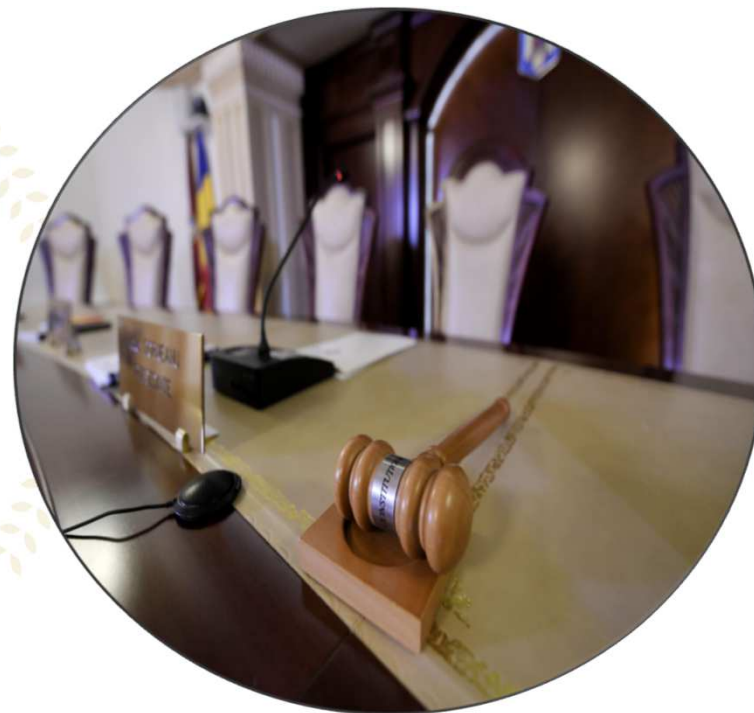
UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

## ***DECZII RELEVANTE ale Curții Constituționale în materia conflictelor de natură constituțională:***

1. Decizia 901/2009 asupra conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritatea judecătorească reprezentată de Consiliul Superior al Magistraturii, pe de o parte, și autoritatea executivă, reprezentată de Guvernul României și Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, organ de specialitate al administrației publice centrale de specialitate în subordinea Guvernului, pe de altă parte.
2. Decizia 53/2005 asupra cererilor de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Președintele României și Parlament, formulate de președintele Camerei Deputaților și de președintele Senatului



iNFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsr.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!  
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente  
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

## Bibliografie

1. J.GRUGEL, Democratizarea- o introducere critică, Ed.Polirom, București,
2. L.Diamond, Cum se consolidează democrația, Ed.Polirom, București, 2004,
3. J.Schumpeter, Capitalism, Socialism and Democracy,1976,
4. C. Avram, R. Radu, Regimuri politice contemporane- Democrațiile, Ed.Aius. 2007
5. I. Craiovan ,Filosofia Dreptului, Ed. ProUniversitaria, 2012
6. R.Dahl, Dilemas of Pluralist Democracy, Yale University Press, 1982
7. M.Constantinescu și alții, Constituția României comentată și adnotată, Regia autonomă,16. Monitorul Oficial, București, 1992
8. H. Kelsen, La democratie, Paris, Economica, 1988,
9. M.Constantinescu,A. Iorgovan, I. Muraru, S. Tănăsescu, Constituția României revizuită-18. comentarii și explicații, Ed. Alleck, București,
10. I. Stanomir, Libertate, Lege și Drept, O istorie a constituționalismului românesc, Ed. Polirom, București, 2005
11. G. Nedelcu, Principiul constituțional al separației puterilor și imixtiunea puterilor executivă și judecătorească, Bucuresti, 1930,
12. Constituția de la 1866, publicată în Monitorul Jurnal Oficial al României, nr.142 din 13 iunie 1866
13. Constituția de la 1923, publicată în M.O. al României nr.282/29 martie 1923
14. Constituția de la 1938, publicată în M.O. al României nr.48/27 februarie 1923
15. Constituția de la 1948, publicată în M.O. al României nr.87 bis/13 aprilie 1948
16. Constituția de la 1952, textul Constituției este reprodus după Buletinul Oficial al Marii Adunări Naționale, nr.1 din 27 septembrie 1952
17. Constituția de la 1965, publicat în Buletinul Oficial al RSR, Nr. 1 din 21 august 1965
18. Constituția României din 2003, publicată în MO, Nr. 767 din 31 octombrie 2003



iFOLex  
POCA/491/126354  
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro